

N. S. Aspects of György

186/11-

A

NAGYKÁROLYI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1903. ÉVI OKTÓBER HÓ 6-ÁN

MÁTÉSZALKÁN TARTOTT

KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

KIADTA:

BEREY JÓZSEF

EGYHÁZMEGYEI JEGYZŐ

NAGYKÁROLY,
NYOMATOTT SARKADI N. ZSIGMONDNÁL.
1903.

186/15.

A

NAGYKÁROLYI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1903. ÉVI OKTÓBER HÓ 6-ÁN

MÁTÉSZALKÁN TARTOTT
KÖZGYÜLÉSÉNEK
JEGYZŐKÖNYVE.

KIADTA:

BEREY JÓZSEF

EGYHÁZMEGYEI JEGYZŐ

NAGYKÁROLY,
NYOMATOTT SARKADI N. ZSIGMONDNÁL.
1903.

JEGYZÖKÖNYV.

*Felvétetett a nagykarolyi ev. ref. egyházmegyének 1903. évi
október 6-án Mátészalkán tartott közgyűlésében.*

JELEN VOLTAK:

Segesváry József esperes Domahidy Elemér gondnok
elnökök.

Ujlaky Gábor, Lövey Pál, Vityi Bertalan, Uray József, Berey József
egyházi, — Dienes Lajos, Bányay Endre, Gönyei István
világi tanácsbírák.

Lelkészek: Ablonczy Andor királydaróczi, Csighy István
kraszna-szentmiklósi, Havas Gyula börvelyi, Kéry Pál paposi,
Kincses István mátészalkai, Király István ópályi-i, Ladányi
Endre géresi, Mauritz Árpád dobosi, Pótor Elemér apáti-i,
Szabó Gusztáv szamosszegi, Szigethy Gyula gebei, Takács
Ferencz szaniszlói, Tukacs Bertalan mérki, Tukacs Lajos nyir-
megyesi, Veres Gusztáv ilki lelkészek, Tóth András kántor-
jánosi-i segédlelkész.

Egyházak képviselői: Góczy Lajos Börvelyből, Csatlós József
Ilkről, Fodor Árpád Nyírmegyesről, Szabó Sámuel Mátészalká-
ról, Lányi Dezső Szamosszegről, Bocsai Ferencz Géresről,
Tarcsa Sándor Nagy-Ecsedről, Főrizs István Vitkáról, ifj. Szabó
András Ó-Apátiból.

1. sz. Esperes alkalmi imája után, — melyben megemlékezett
az október 6-iki vértanukról, — gondnok üdvözli a megjelent tagokat s
a gyűlést megnyitottnak nyilvánítja.

2. sz. Egyes egyházak képviselői benyújtván megbízatásukat igazoló okmányaikat,

az elől közlött egyházak képviselői igazoltattak, megbízó levelek levéltárba helyeztetvén.

3. sz. Elnökség bejelenti, hogy Korány János egyházi tanácsbíró betegsége miatt nem jelenhetett meg.

Sajnálattal vétetik tudomásul.

4. sz. Egyházi jegyző, annak előrebocsátásával, hogy a világi jegyzőség még betöltve nincs, kéri a közgyűlést, hogy jelen gyűlésre helyettest bizzon meg.

Bányay Endre megválasztott tanácsbíró a jelen gyűlés tartamára a világi jegyzői teendők végzésével megbizatik.

5. sz. Olvastatott következő esperesi jelentés:

Nagytiszteletű egyházmegyei Közgyűlés!

Egyházmegyénknak az 1902-ik évi valláserkölcsei és anyagi állapotát feltüntető jelentésemet az idei egyházlátogatási jegyzőkönyvek alapján van szerencsém következőkben beterjeszteni:

I. Valláserkölcsei állapot.

A közönséges istenitisztelek gyakorlása általában megnyugtató. Ünnepnapokon és vasárnap délelőtt minden egyházban hitelveink szerinti egyházi beszéd tartatik; vasárnap délután 7 egyházban kátémagyarázat; 8 egyházban bibliamagyarázat; 16 egyházban e kettő felváltva; 4 egyházban egyszerű imádság tartatik.

Köznap reggelenként mindennap tartatik istenitisztelek 25 egyházban, — csak bűnbánati héten 10 egyházban.

Köznap délutánonként mindennap tartatik 3 egyházban; csak 2—3-szor egy héten 5 egyházban; csak bűnbánati héten 27 egyházban.

Köznapokon bibliamagyarázat újabb időben a téli évszakban egyszer hetenként 1 egyházban.

Konfirmációi oktatást 25 helyen a lelkészek, 10 helyen a tanítók végezték a lelkész felügyelete mellett a tanév utolsó felében és abban minden 12 éves gyermek részesült.

Urvacsorával élők száma 37,960. Betegeknek az urvacsorája kívánatukra kiszolgáltatik rendes urvacsora-osztáskor s esetleg máskor is.

Nazarénusok egy egyházban sincsenek, — valamint Baptisták sem.

Felekezetnélküliek 1 egyházban vannak: Nagy-Ecseden 12.

Az egyházi szertartást mellőzték és pedig:

Keresztelést senki;

Esketést 2 pár;

Temetést senki.

1902. évben hozzánk áttértek száma: 6.

1902. „ kitértek száma 1.

Törvénytelen szülöttek száma: 29 egyházban: 120.

Viszálkodó házások száma: 5 egyházban: 13.

Vadházások száma: 13 egyházban: 30.

Szegényekről gondoskodás mindenütt községileg történik.

Kegyes adományok és hagyományok összege: 10 egyházban 3041 K 72 fillér volt, — és pedig részletezve:

Ó-Apátiban az egyháztagok a templom kijavítására 1300 K — f.

Király-Darócson Péter Bálint hagyományozott az egyháznak 100 K — „

Nagydoboson Kovács Menyhért templomi szószéket készített munkadíja 60 K — „

Nagyecsedén Tarcsa László és neje 3 darab urvacsorai bársony takarót az Urasztalához 243 K 12 „

Hodászon Papp Lászlóné szül. Lakatos Pólexina bársony terítőt az Urasztalához 20 K — „

Irinyben diszes templomi papiszék készítésére adakoztak Ujlaki András 40 kor., Fehérváry János 4 kor., Veres Mihály 44 kor., Veres Imre lelkész 20 kor. Összesen: 108 K — „

Kaplonyban az egyház szükségeire özv. Vakares Andrásné 4 K, Budai János 20 K. Összesen: 24 K — „

Mátészalkán az egyház közszükségeire Kádár István és neje 10 K, Ilosvay Endre 10 K, Jakab Ferencz 10 K, Géresi József 10 K Összesen: 40 K — „

Ugyanott szegényalapra Kineses Pista, Ilonka, Józsika 5—5 K, többen kisebb adományokat, összesen: 95 K — „

Kraszna-Szentmiklóson az egyháztagok önkénytes adakozással orgonára gyűjtöttek összesen: 1028 K — „

Jármiban a debreczeni főiskolánál 1863-ik évből származott adósság kamatainak fedezéséhez többen adtak 23 K 60 „

Összesen: 3041 K 72 f.

A legtöbb egyházban az Urasztalát kenyérrel és borral rendesen a presbyterek és más buzgó egyháztagek látták el.

II. Az egyház külélete.

A presbyteriumok minden egyházban az egyházi törvény értelmében vannak szervezve s a presbyterek összes száma: 414.

A presbyteri gyűlések jegyzőkönyveit az e célra választott egyházi jegyzők vezetik s csak kivételes esetekben a lelkész.

Az egyházközségi közgyűlést egyházkerületünk szabályrendelete értelmében a 2000 lelken aluli egyházközségekben az egyházközség tagjai alkotják; a 2000 lelken felüli egyházközségekben pedig szervezve van az egyházkerületi szabályrendelet szerint 3 egyházban.

Az anyakönyvek minden egyházban jó állapotban vannak.

Körleveles jegyzőkönyv minden egyházban van a régebbi időről, újabban 1885-től, a sokszorosított körlevél egy-egy példánya tartatik meg mindenütt.

Lelkeszi-napló és postakönyv van mindenütt.

Az egyházi levéltár rendben van: 30 egyházban, nincs 5 egyházban.

Leltár van minden egyházban; vagyonkönyv van 22-ben, nincs 13 egyházban.

Az ingatlanok telekkönyvezve vannak minden egyházban.

Az egyházi számadások rendelet szerint vezettetnek mind a 35 egyházban.

A gondnoki számadások megvizsgáltattak a presbyteriumok által folyó év elején 32 egyházban; csak később sürgetésre 2 egyházban, melyek általam bekivántatván s az egyházmegyei számvevőszék felülvizsgálata alá terjesztetvén, ez utóbbi e tárgyú jelentését az egyházmegyei közgyűlés elé terjeszti.

A gondnoki számadások eredménye összesítve következő:

a) Bevétel 105,168 korona 46 fillér.

b) Kiadás 81,939 korona 83 fillér.

Tulkiadás 671 korona 95 fillér.

c) Maradvány 23,900 korona 58 fillér.

Tulkiadás van 5 egyházban u. m.: Király-Darócz, Domahida, Fábiánháza, Szamosszeg és Kántorjánosi.

d) Követelés egyházi adóhátralék fejében 11,856 kor. 38 fillér.

e) Adósság 96,137 korona 33 fillér, melyben a törlesztéses kölcsönök is befoglalva.

Alapítványok összege 6 helyen 7765 korona 51 fillér.

Belhivatalnokok ki vannak fizetve 30 helyen, ninesennek részben 5 egyházban u. m.: Csomaköz, Fábiánháza, Gebe, Kismajtény, Papos.

A közadók, egyházmegyei és kerületi illetékek ki vannak fizetve 28 egyházban, ninesenek 7 egyházban, u. m.: Dobra, Endréd, Fábiánháza, Gebe, Kismajtény, Megyes, Szamosszeg.

Az egyházi adókules 34 egyházban osztályba sorozás, 1 egyházban párbér.

A kivetett egyházi adó fedezi a szükségletet 16 egyházban, nem fedezi 19 egyházban.

A templom állapota jó 22 egyházban, kielégítő 9 egyházban, rosz 4 egyházban.

Az iskolai épületek jók 18, kielégítők 11, rosz 4 egyházban.

A lelkészlak jó 23, kielégítő 9, rosz 3 egyházban.

Az egyházi épületek mind a Fonciere pesti biztosító intézetnél vannak biztosítva.

A temető 33 helyen az egyház, 2 helyen a község tulajdonát képezi, s befásítva és árkolva van mindenütt.

Uj építkezés történt: 7 egyházban 8083 korona 63 fillér értékig. *Berében* egy tengeri göré 300 korona. *Darócson* lelkészlak pléhvel fedése 1100 kor. *Nagydoboson* uj toronyépítés és templomberendezés 4400 kor. *Dobrán* bolthelyiség 456 korona 56 fillér. *Ilken* lelkészlak bádогоzás és uj kerítés 820 kor. *Szaniszlón* tanítói lakon istálló és fáskamara 328 kor. *Jármiban* egyházi magtár és tanítói istálló pléhfedéllel 679 kor. 07 fill.

Az egyházi épületek javítása és fentartására fordított 10,834 K 52 fillér és pedig: *Olcsva-Apátiban* 2000 kor., *Berében* 153 kor. 65 fill., *Börvelyben* 300 kor., *Csomaközön* 74 kor., *Nagydoboson* 200 kor., *Dobrán* 174 kor. 99 fill., *Domahidán* 180 kor., *Nagyecsedén* 1253 kor., *Endréden* 134 kor. 51 fill., *Fábiánházán* 157 kor. 18 fill., *Gebén* 200 kor., *Gencsen* 800 kor., *Géresen* 90 kor., *Hodászon* 30 kor., *Ilken* 100 kor., *Kaplonyban* 200 kor., *Körtvélyesen* 150 kor., *Kismajtényban* 164 kor. 40 fill., *Nyírmegyeesen* 250 kor., *Ólcsván* 850 kor., *Papason* 79 kor. 20 fill., *Parasznyán* 114 kor. 28 fill., *Mátészalkán* 339 kor. 24 fill., *Szamosszegen* 460 kor., *Szaniszlón* 147 kor., *Krasznaszentmiklóson* 296 kor., *Jármiban* 157 kor. 07 fill., *Vitkában* 1780 korona.

III. Népiskolai adatok.

Tankötelesek 6—12 évig: fiu 2356, leány 2227, összesen 4583, ezek közül iskolába járt fiu 2184, leány 2001, összesen 4185, nem járt fiu 172, leány 226, összesen 398.

Tankötelesek 13—15 évig: fiu 661, leány 627, összesen 1288. Ezek közül iskolába járt fiu 521, leány 497, összesen 1018, nem járt fiu 140, leány 130, összesen 270.

Az iskola 17 egyházban VI. osztályu, 9 egyházban V. osztályu, 7 egyházban IV. osztályu, 2 helyen pedig állami.

Konfirmáltak száma, fiu 384, leány 417, összesen 801.

Az egyházkerületi tanterv megtartatik minden iskolában, valamint a kerületi kiadványok is használtatnak.

52 tanító közül kitűnő eredménynyel tanít 11, jelessel 13, jóval 14, elegendővel 14.

Az iskolának a) felszerelése: teljes 7, hiányos 26 helyen;

b) ajtók, ablakok elhelyezése: szabályos 23, szabálytalan 10 helyen, u. m.: Apáti, Csomaköz, Darócz, Ecsed, Endréd, Hodász, Iriny, Mérk, Ólesva, Ópályi;

c) a tanterem az egészségügyi szabályoknak megfelel 23 helyen, nem felel meg 10 helyen, u. m.: Apáti, Csomaköz, Király-Darócz, Dobra, Ecsed, Endréd, Hodász, Ilk, Mérk, Ólesva;

d) ürszék van mind a 35 egyházban.

A nem felekezeti iskolába járó ev. ref. növendékek vallásos oktatásáról gondoskodás van mindenütt: *Nagykároly, Dengeleg, K.-Szentmiklós.*

IV. Egyházi hivatalnokok, tisztviselők.

A 35 egyházban van 35 rendes lelkész. Segédlelkész 3. Önálló kántor nincs.

A presbiterek egyházi tisztökben buzgón járnak el: 33 egyházban. Az istenházát mindenütt látogatják.

Az egyházi hivatalnokok közt a viszony jó 33 egyházban, rossz 2 egyházban.

V. Népmozgalmi adatok.

Megkereszteltetett törvényes fi . . . 738, nő 703 = 1441.

„ törvénytelen fi . . . 52, nő 68 = 120.

Összesen 1561.

Áttért hozzánk fi 3, nő 3 = 6.

Szaporodási alap fi 793, nő 774 = 1567.

Eltemettetett fi 554, nő 552 = 1106.

Kitért tőlünk fi 1, nő — = 1.

Fogyási alap, fi 555, nő 552 = 1107.

Szaporodás tehát fi 238, nő 222 = 460.

Lélekszám legut. népsz. szerint, fi 16547, nő 17192 = 33739.

Megesküdött 301 pár, tehát a lélekszám csaknem 1%-a.

Ebből tiszta ev. ref. 250 pár, vegyes 51 pár. Születendő gyermekére nézve megegyezett javunkra 3, egyezsége nem lépett 48 pár.

Egyházmegyénkben van 35 anyaegyház, 12 fiókegyház, illetve szórvány, leányegyház és missiói kör nincs.

Ezen az egyházmegye bel- és küléletére vonatkozó statisztikai adatok betérjesztése után bejelentem azon változásokat, melyek mult gyűlésünk óta egyházmegyénkben felmerültek.

A lelkészi karra vonatkozólag azon legujabb örvendetes eseményt jelenthetem be, hogy egyházmegyénknek 1899. óta betegsége miatt nyugdíjazott lelkésze Kósa Ede, mint ezt maga is bejelentette, de a lapokból is örömmel olvastuk, a kölcsei egyház rendes lelkészeül megválasztatván, midőn e felett maga is örömet fejezi ki azon okból, hogy egyházmegyénk az ő nyugdíjaztatásának terhe alól megszabadul, egyszersmind kéri, hogy amennyiben új egyházában az első szolgálati évben csak csekély részfizetést, nem pedig egész javadalmat fog élvezni: tehát egyházmegyénk lenne kegyes az ő nyugdíját még félévig nem szüntetni be, mely kérelmét nem a maga, hanem anyanélküli árva gyermekeinek helyzete indokolván, én e kérelmét megadandónak tartom.

A tanítói karra vonatkozólag bejelentem azon többszörös változásokat, melyek mult gyűlésünk óta történtek, a következőkben:

Országos tanítói nyugdíjba mentek: Csombók Ferencz szamoszegi, Szabó Sámuel hodászi, Horváth Pál mérki.

Lemondott hivataláról Makai János géresi tanító.

Megválasztott új tanítók: Szamoszegen *Maksa Ferencz* IV. éves képezdész, ideiglenes kántororganista, fitanítóul; Hodászon *Kósa László* okleveles kántortanítóul; Géresen *Pongor László* ideiglenes kántortanítóul; Parasznyára *Pataki Gyula* okleveles kántortanítóul Benkről; Gebére *Szotyori István* zólyomliptói okleveles állami tanító, a II-ik tanítóságra; Endrédre *Kádár Mária* okleveles tanítónő a II-ik tanítóságra; Kántorjánosiba helyettes kántortanítóul *Szöke József* Kaplonyból; Kaplonyba pedig ideiglenes tanítóul *Szikszai Béla* képezdész; Nagyecsedbe *Orosz István* okleveles kántororganista-tanító Ér-Körtvélyesről; Kis-Majtényba *Németi Lajos* eltávoztával *Szentpétery Sándor* darvasi tanító lett kántortanítóul megválasztva. Miért is ezeknek megerősítését és bekebelezését tisztelettel kérem.

Segédlelkészek közül: Nagykarolyból Nagy Lajos segédlelkész és vallástanár eltávozván, helyette megválasztatott Ujlaky Miklós első lelkész-képességi vizsgát tett atyafi hasonló minőségben. Fábiánházáról Varga Gedeon szintén eltávozván, helyette segédlelkészül Juhász Elek ugyan-

csak első lelkészképességi vizsgát tett ifju lépett segédül s általam a lelkészi szolgálatokra mindkettő felhatalmaztatott.

Végül örömmel jelentem még be, hogy Nagydoboson ez évi július 5-én a több év óta épülő diszes új templom, ugyszintén Domahidán augusztus 9-én az egyháztageok önkéntes adakozásából ujjaépített és kibővített templom, mindkét helyen nagy buzgóság és ünnepélyességgel felavattatott, Kraszna-Szentmiklóson pedig a régi, még 1444-ik évben épült templomhoz a fatorony helyett közalapi tőkesegélylyel e nyáron diszes kőtorony építettett.

Mely tiszteletteljes jelentésem után vagyok

Mátészalkán, 1903. október hó 6.

A nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlésnek

alázatos szolgálja

Segesváry József s. k.,

esperes.

A nagy fáradsággal és gonddal összeállított, egyházmegyénk anyagi és valláserkölcsi állapotát hiven feltüntető jelentés köszönettel tudomásul vétetvén, egész terjedelmében jegyzőkönyvbe iktattatik.

6. sz. Esperesi jelentésből kifolyólag értesülvén közgyűlés arról, hogy egyházmegyénk 9 hitközségében az egyháztageok 3041 kor. 72 fillért adományoztak különféle egyházi czélokra.

Az örvendetes tudomásulvétel mellett az esperesi jelentésben egyenkint megnevezett kegyes adakozóknak közgyűlésünk is jegyzőkönyvi köszönetét fejezi ki.

7. sz. Esperesi jelentés alapján tárgyalatott Kósa Ede azon kérelme, hogy a részére, illetve családja részére gyámintézetünk által eddig kiutalt kegydíj, — habár ő kölcei rendes lelkészszé elválasztatott, — még fél-évig folyósíttassék, azon okból, mivel új állásának jövedelmét csak jövő aratáskor élvezheti s e mellett mint új lelkésznek, a szatmári egyházmegye pénztárába hihetőleg sokat kell befizetnie.

Többek hozzászólása után határozatott, hogy gyámintézetünk kedvezőtlen anyagi viszonyai miatt a kérelmet nem teljesítheti közgyűlésünk s a nyugdíj-jogosultságot új lelkészi állása elfoglalása napjától megszüntnek nyilvánítja s további kiutalását beszünteti.

8. sz. Esperesi jelentésből tudomásul vevén közgyűlésünk egyházmegyénk tanítói karában történt azon változásokat, hogy ujonnan megválasztattak: Szamosszegen Maksa Ferencz, Hodászon Kojza László,

Géresen Pongor László, Parasznyán Pataki Gyula, Gebén Szotyori István, Endréden Kádár Mária, Kántorjánosiban Szőke József, Kaplonyban Szikszai Béla, Nagyecsedén Orosz István, Kismajtényban Szentpétery Sándor ;

mindezen választásokat készséggel megerősíti s az illetőket egyházmegyéinkbe bekebelezi.

9. sz. Ugyancsak esperesi jelentésből értesülvén közgyűlés, hogy Nagy Lajos nagykárolyi segédlelkész betegsége, — Varga Gedeon fábián-házai segédlelkész pedig más helyre távozása miatt állásuktól megválván, előbbi helyére Ujlaky Miklós, utóbbiéra Juhász Elek lépett s hatalmaztatott fel a lelkészi szolgálatok teljesítésére.

Jelzett változás s esperesi intézkedés tudomásul vétetik.

10. sz. Esperesi jelentésben örömmel jelzett nagydobosi és domahidai templomavatás, valamint a krasznaszentmiklósi toronyépítés a közgyűlés által is örömmel vétetik tudomásul.

11. sz. Beterjesztetett a Földváry Sándor halála és Nagy László lemondása folytán megüresedett két világi tanácsbírói állás betöltésére elrendelt és beadott szavazatokat felbontó bizottságnak 1903. július hó 5-én Nagydoboson felvett jegyzőkönyve, mely szerint Bányay Endre 34, Gönyey István 26 szavazattal egyházmegyéink világi tanácsbíróivá elválasztattak.

A választást közgyűlésünk örömmel tudomásul vévén, Bányay Endre és Gönyei István a törvényes esküt leteszik s lelkes éljenzés között hivatalukat elfoglalják.

12. sz. Felolvastatott a tanügyi bizottság elnökének következő jelentése :

Nagytiszteletű s Tekintetes egyházmegyei Közgyűlés!

A részletes, minden mozzanatra kiterjedő adatokat magukba foglaló népiskolai statisztikai gyűjtő-ívek az egyházkerületi tanügyi bizottsági elnök közbejött halála folytán — esperes ur által az egyes egyházakba szét nem küldethetvén, jelentésem elkészítésében csakis a körlátogatóság által beszolgáltatott rövid jelentéseket használhatván fel: az 1902—1903. iskolai év tanügyi állapotáról csak rövid, jóformán csak a tanítás eredményét feltüntető jelentést tehetek.

Az 1902—1903. iskolai évben a kebelbeli iskolák mint a közelebbi években is, kétszer lettek megvizsgálva, először január második és febr.

első felében a körlátogatóság, másodszor Nt. esperes ur és a körlátogatóság lelkésztagjai által május és június hónapokban a törvényszerű egyházlátogatás alkalmával.

Kitünő iskoláknak minősítették: szamoszegi kisebb fi- és leány, nagydobosi vegyes, olesvai vegyes, nagykárolyi III—IV-ik oszt. fiiskola, nagykárolyi nagyobb leány, kántorjánosi-i kisebb, mátészalkai mindkét fi, érendrédi fi. Jelesek: szamoszegi nagyobb leány, nagykárolyi 2., 5., 6. osztályu fi, börvelyi fi, nyirmegyesi nagyobb, dobrai kisebb, géresi kisebb, géresi nagyobb, királydaróczi, mátészalkai mindkét leány, pusztasándori, irinyi iskolák. Jók: szamoszegi nagyobb fi, ó-apáti-i, kaplonyi, kismajtényi, nagyecsed i leány, fábiánházai, gebei nagyobb, nyirmegyesi kisebb, dobrai nagyobb, jármi-i, parasznyai, érendrédi leány, érkörtvélyesi leány, berei, szaniszlói. Elégséges: nagykárolyi alsóbb fi, börvelyi leány, domahidai, nagyecsed i fi, mérki, gebei kisebb, hodászi, paposi, ópályi-i, érkörtvélyesi fi. Kielégítők: az ilki, vitkai, kántorjánosi-i vegyes, esomaközi. Járvány miatt zárva volt s nem vizsgálthatott meg a gencsi mindkét iskola. Hogyha már ezen eredményt a mult évvel összehasonlítjuk, jóleső érzélemmel tapasztaljuk, hogy az, az 1901—1902. évi eredménynél kedvezőbb. Kitünik ez különösen, ha a kitünő és elegendő iskolák számát vesszük figyelembe, mert míg az 1901—1902. iskolai évben 6 volt a kitünő, 18 volt az elégséges előmenetelű iskolák száma, addig ezen 1902—1903. iskolai évben a kitünő iskolák száma 9, az elégséges előmenetelűek száma csak 10 volt. Különben a beterjesztett jelentések is megegyeznek abban, hogy ez évben a tanügy terén haladás található, habár a panasz is felhangzik ottan-ottan a tekintetben, hogy a községi előjáróság sok helyen nem jár el kellő szigorral a gyermekeiket az iskoláktól elvonó szülék ellen, így az iskoláztatás nem pontos, a mulasztók száma szerfelett felszaporodik. E tekintetben megvan nevezve Papos és Parasznya. A 6-ik körben különösen ki van emelve az érendrédi fitanító, a ki — mint a jelentés szól — „valóban ritka szép működése és ez által feltüntetett fényes eredménye folytán a látogatóság teljes elismerésére tette magát érdemessé“.

Annak megemlítése után, hogy az V-ik Körben a körlátogatóság egyik tagja Szilágyi Dénes meghalt, másik tagja Makai János hivataláról lemondott s így helyük jelen gyűlés által lesz betöltendő, mély tisztelettel maradtam

Bere, 1903. szept. 25.

A Nagytiszteletű s Tekintetes egyházmegyei Közgyűlés

alázatos szolgálja

Vityi Bertalan,

t. b. elnök.

A meglevő adatok alapján szerkesztett gondos jelentést annyival inkább örömmel veszi tudomásul a közgyűlés, mivel annak alapján meggyőződött arról, hogy a tanügyi-bizottság lelkiismeretes köteleességteljesítése a tanügy terén eddig is szép eredményt mutat fel s örvendetes javulás tapasztalható.

13. sz. Tanügyi-bizottsági elnök jelentéséből kifolyólag tudomásul vevén közgyűlés, hogy az 5-ik tanügyi körben Szilágyi Dénes halála és Makai János hivataláról lemondása következtében két körlátogatói hely megüresedett:

az 5-ik körbe iskolalátogató tagokul Kovács Károly krasznaszentmihályi lakos és Jánki Viktor tanító egyhangulag elválasztattak.

14. sz. Olvastatott számvevőszéki elnöknek az időközben beküldött számadásokról beterjesztett következő jelentése:

Nagytiszteletű egyházmegyei Közgyűlés!

A rendes időben be nem küldött gondnoki számadások s költségvetések közül időközben Királydaróczi az 1901—1902. évi gondnoki számadást s költségvetést, Mátészalkáról az 1902. évi gondnoki, magtári s alapítványi számadásokat s költségvetést beküldötték. A beérkezett számadásokat s költségvetéseket a számvevőszék tegnap tartott ülésében megvizsgálta s a mennyiben a szalkai számadások ellen, valamint a daróczi 1902. évi számadás ellen sincs semmi kifogása s a daróczi 1901. évi számadásban is csak a gondnokválasztás 4 korona költségét kifogásolja, azzal az észrevétellel, hogy a kifogásolt 4 korona kiadást a gondnok terhére visszautasítandónak véleményezi, — az összes számadás és költségvetés megerősítését tisztelettel véleményezi

Kelt Mátészalkán, 1903. október 5.

alázatos szolgálja

Lövey Pál,

számvevőszéki elnök.

Számvevőszéki elnök jelentése tudomásul szolgál s az érintett számadások és költségvetések megerősítetnek.

15. sz. Számvevőszéki elnök jelentéséből kivilágolván, hogy a nagydobosi egyház 1902. évről, a gencsi pedig 1901. és 1902. évről még mindezideig be nem terjesztette számadásait s költségvetését,

határozottatott, hogy esperes által mindkét egyháznak 30 napi záros határidő tűzendő ki számadásaik s költségvetéseik beadására, melynek elmulasztása esetében a számvevőszék azonnal kiküldendő az illető egyházak terhére számadásaik s költségvetéseik elkészítésére.

16. sz. Olvastatott számvevőszéki elnöknek az egyházmegyei özvegy-árva gyámintézet 1902. szept. 1-től 1903. szept. 1-ig terjedő számadása megvizsgálásáról benyújtott következő jelentése:

Nagytiszteletű egyházmegyei Közgyűlés!

A kebelbeli lelkészi özvegyárva-gyámintézet 1902. szept. 1-től 1903. szept. elsejéig terjedő egy évről vezetett pénztári számadását a számvevőszék tegnap tartott ülésében megvizsgálta. A vizsgálat eredményét tiszteletteljes jelentésemben következőkben van szerencsém a számadással egyben a Nagytiszteletű egyházmegyei gyűlés elé terjeszteni.

A számadás ellen ez alkalommal sem tehető semmi észrevétel sem a forma, sem a tartalomra nézve. Formailag is, tartalmilag is szigoruan szabályszerű. A naplószerű számadáshoz, mely az ellenőr által ellenjegyeztetett, csatoltatott a tőke s kamattal hátralékban maradt adósok, a járulékkal hátralékos lelkészek és egyházak kimutatása név és összeg szerint és a vagyonkimutatás. A bevételek s kiadások hiteles ellennyugták s nyugtákkal vannak igazolva s az újból kiadott kölcsön pedig az eredeti kötvénnyel. Csatolva van továbbá a takarékpénztárba helyezett tőkék könyvecskéje.

A számadás részletes ismertetését, mennyiben a számadás szokás szerint ez alkalommal is egész terjedelmében jegyzőkönyvbe vétetik — a részletes ismertetést mellőzve, e helyen csak a főbb adatokat, az általánosabb érdekű részeket fogom megemlíteni.

A pénztár évi forgalma bevételben . . . 13130.50 K.

Kiadásban . . . 13130.07 K.

Egyenleg mint maradvány . . . —.47 fillér.

Segélyezésre fordított 6210.52 K.

Segélyben részesült 11 lelkészi özvegy . . 3000.— K-val.

„ „ 13 lelkészi félárva . . 1885.52 „

„ „ 1 egészen árva . . . 250.— „

„ „ 1 tanítói özvegy . . 125.— „

„ „ 1 nyugalmazott lelkész 950.— „

Összesen . . . 6210.52 K.

Itt megjegyezni kívánom, hogy az előszámlált segélyezettek egy évi segélye egy összegben — a megállapított arány szerint — nem 6210.52 K, hanem csak 5500 K, tehát 712.52 K-val kevesebb, mint a mennyi kiadatott s a tulkiadást az okozta, hogy az ilki volt lelkész özvegyének s három kiskoru árvájának az 1902—1903. s az 1903—1904. évre járó segélye itt számoltatott el s Kósa Ede nyugalmazott lelkésznek évi járandóságánál 200 koronával több fizettetett.

Az összvagyon 47585.53 K, mely a mult évi 51139.20 K vagyonnál 3553.67 koronával kevesebb. Hogy e tetemes vagyonapadás ily rohamosan következett be, ennek oka pénztárnok felvilágosítása szerint egyfelől az, hogy segélyezésre közel másfélezer koronával kellett e számadási évben többet kifizetni, mint az előző évben; másfelől pedig, hogy a vagyonkimutatásba ezuttal már csak a gyámintézetet illető járulék hátrány van bevéve s a folyó évre fizetendő országos gyámintézeti járulék pedig ki van hagyva, a mi pedig a mult évi járulék hátralék-kimutatásban benfoglaltatott.

Bár eléggé kedvezőtlen ez utóbbi jelenség, de azért tulságos aggodalomra nincsen ok, mert jövőben, ha ugyan a segélyezendők száma nagy mértékben nem szaporodik, ez a jelenség ismétlődni nem fog, mert jövőre már az országos gyámintézet részére fizetendő járulék, — a mi most még a számadásban benne van — nem jön számadásba, ez pedig most 2169.15 koronával szerepel s a segélyek összege 710.52 koronával lesz kevesebb a jelenleg kifizetett összegnél.

Pénztárnok abból az alkalomból, hogy ez évtől kezdve országos gyámintézeti járulékát mindenki maga fizeti, azon kívánságának ad kifejezést, hogy az országos gyámintézeti járulékok a kebelbeli gyámintézeti járuléktól elkülönítve küldessenek hozzá. Ez a kívánság igen természetes, mert miután az országos gyámintézeti járulék is, a kebelbeli gyámintézeti járulékok is külön kezeltetnek és számoltatnak el ezután mindig, a két különböző alapot illető fizetések egybekapcsolt elküldése a kezelést és nyilvántartást felette megnehezíti s épen ezért bátrak vagyunk mi is javasolni, hogy a két alapot illető pénzek jövőben mindig egymástól elkülönítve fizetessenek pénztárnok kezébe.

Végül, midőn számadó pénztárnoknak az 1902. évi szept. 1-től 1903. szept. 1-ig terjedő számadási esztendőről a számadás kötelezettsége alóli felmentését, hű és lelkiismeretes szolgálata elismerése mellett — a szokott fentartással — a legjobb lelkiismerettel véleményezem s a számadást egész terjedelmében jegyzőkönyvbe vétetni kérem, mély tisztelettel vagyok

Mátészalkán, 1903. október 5.

alázatos szolgálja

Lövey Pál,

számvevőszéki elnök.

Közgyűlésünk a jelentés tudomásulvétele s elfogadása mellett, számadó pénztárnoknak 1902. szept. 1-től 1903. szept. 1-ig terjedő időről a felmentést — a szokásos fentartással — megadja, hű és lelkiismeretes fáradozásaért méltó elismerését kifejezi s betérjesztett számadást egész terjedelmében jegyzőkönyvében közzéteszi. Egyszersmind az egyházmegyei lelkészeket felhívja, hogy az egyházmegyei — és országos gyámintézeti járulékokat ezentul elkülönítve küldjék pénztárnokhoz.

17. sz. Olvastatott az előző napon megtartott lelkészi értekezlet következő jegyzőkönyve:

Jegyzőkönyv. Felvétellett Mátészalkán 1903. október 5-én összeült lelkészi értekezleten. Jelenvoltak: Segesváry József esperes, Lövey Pál, Uray József, Berey József, Kincses István, Takács Ferencz.

Esperes előadja, hogy a tetemes gyámintézeti hátralékok befolyását a gyámintézeti pénztárba nagyon megnehezíti az, miszerint a múlt évi szeptember 30-án itt Mátészalkán tartott egyházmegyei gyűlés 11-ik számában foglalt értekezleti jegyzőkönyv alapján hozott e. m. határozat teljesen homályos abban a tekintetben, hogy mit kell ugy az esperesnek, mint a pénztárnoknak az egyházmegyei gyámpénztárba befizetendő hátraléknak tekinteni.

A nevezett egyházmegyei közgyűlési határozat ugyanis végső pontjában így szól „a multban az egyházmegyei gyámintézet által az országos gyámintézeti pénztárba befizetett összegek ne követeltessenek vissza senkitől. Önként érthető azonban, hogy a gyámintézet által jogosan követelt, de még be nem fizetett egyéb hátralékokra nézve ez nem értetik.”

Mennyiben pedig az 1899. őszi egyházmegyei gyűlésnek azon határozatában (11. sz.), mely az országos gyámintézeti első három évre az oda befizetendő tetemes belépti 10%-os és tagsági 2½%-os díjakat minden lelkésznek törzsfizetése után csak az egyházmegyei gyámintézet részére addig is teljesített 1 és ½ jövedelmi százalék befizetése melletti kedvezményt beszüntette s a tagsági 2 és ½%-os díjat ezen utóbbi évtől kezdve magok a lelkészek által határozta el, hogy fizetessenek, a belépti díjakról pedig, melyek a lefolyt három éven keresztül ki voltak fizetve, ezen határozatban szó sem lehetett, valamint az akkor még életbe sem lépett kongruáról sem; tehát értekezletünk azon meggyőződésben van, hogy a múlt 1902. évi szeptember 30-iki 11. számú határozat fentidézett pontja csak is a kedvezményes első három évi belépti 10%-os és 1% tagsági díjakra vonatkozhatik, nem pedig az 1899-től eltelt

évekre, amelyek lefolyása alatt gyámintézeti pénztárunk, úgy a törzsfizetés, mint a kongrua után, a fizetni nem akaró lelkészek helyett, oly tetemes összegeket kifizetett, melyek ha vissza nem térítenének, gyámintézeti pénztárunk oly veszélyes lejtőre jutna, hogy elvégre és pedig nem oly messze jövőben fizetési kötelezettségeit sem tudná az özvegyek és árvák iránt teljesíteni.

Minek folytán értekezletünk azon indítványt terjeszti a nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlés elébe, miszerint mindazon hátralékokat, melyeket gyámintézeti pénztárunk az országos gyámintézeti pénztárba egyesek helyett fizetett 1899. óta, mint a gyámintézet jogos követeléseit az illetők visszafizetni kötelesek, befizetési határidőül folyó évi deczember 31-ike tüzetvén ki, vagy be nem fizetés esetén az illető az egész tartozási összegről felesége által is aláírandó kamatozó kötelezvény adására az esperes által elköteleztetvén.

Kelt mint fent. *Segesváry József* esperes, *Lövey Pál*, *Uray József*, *Berey József*, *Takács Ferencz*, *Kincses István*.

Többek hozzászólása után közgyűlés a lelkészi értekezlet álláspontját elfogadja s határozza, hogy mindazon hátralékokat, melyeket gyámintézeti pénztárunk az országos gyámintézeti pénztárba egyesek helyett 1899. óta fizetett, mint a gyámintézet jogos követeléseit az illetők visszafizetni kötelesek; visszafizetési végső határnapul folyó évi deczember 31-ikét tüzte ki, vagy be nem fizetés esetén az illetőt az egész tartozási összegről felesége által is aláírandó kamatozó kötelezvény adására az esperes által elkötelezteti.

18. sz. A gyámintézeti számadással kapcsolatosan Kéry Pál indítványozza, hogy a kebelbeli lelkészek és tanítókra nézve kölesöneik után állíttassék vissza a 6% kamatfizetés.

Miután a gyámintézet pénzügyi viszonyai még mindig nem engedhetik meg a kamatláb alábbszállítást a lelkészekre és tanítókra nézve, az indítvány nem fogadtatott el.

19. sz. Esperes közgyűlés elé terjeszti a hozzá beérkezett közalapi, ref. segélyegyleti s rendkívüli államsegélyért benyújtott következő kérvényeket:

Közalapi segélyért folyamodnak :

1. *Parasznya* 164 K 30 fillért templomzsindelyezésre.
2. *Királydaróc* 1000 K-át adósságtörlesztésre.

Ref. segélyegyleti adományért folyamodó egyházak :

1. *Olesva-apáti*, templomjavításból fenmaradt adóssága és szegénysége indokából.
2. *Csomaköz*, mint kisdéd és szegény egyház bezárással fenyegetett iskolája újból építésének költségeire.
3. *Papos*, mint hasonló kisdéd és szegény egyház parochiális épületei javítására.
4. *Parasznya* hasonló kisdéd és szegény egyház ugyancsak épületei javítására.
5. *Iriny* templomának javítására.
6. *Krasznaszentmiklós* templomépítésre.
7. *Királydaróc* tetemes adóssága törlesztésére.
8. *Gebe* ugyancsak adóssága törlesztésére.
9. *Mérk* bezárással fenyegetett iskolája újból építésére.
10. *Nagydobos* templomépítésben kimerült s a napi szükségeket fedezni sem képes pénztára javára.
11. *Járm* napi szükségai s régi adóssága törlesztésére.
12. *Kaplony*, mint kisdéd és szegény egyház napi szükségai fedezésére.
13. *Bere* közszükségei fedezésére.
14. *Pályi*, mely egyház beszakadt templom-mennyezetének gyors megépítésére kért segélyt.

Rendkívüli államsegélyért folyamodnak :

I. Egyházak :

Krasznaszentmiklós templomépítés és elemi csapás (jégverés) indokából ;
Domahida hosszas szárazság miatti terméketlenség, mint rendkívüli elemi csapás indokából, de a mi községi eljáróság által is igazolandó ;
Iriny elemi csapás miatt.

II. Lelkészek :

Szabó Lajos domahidai lelkész elemi csapás ;
Lányi Kálmán hodászi lelkész családjában előfordult betegségek és halálozás által ránehezült költségek ;
Szigethy Gyula gebei lelkész gazdálkodási állatainak elhullása ;
Tukaes Lajos nyirmegyesi lelkész sertésvész miatti károsodása indokából ;
Ladányi Endre géresi lelkész elemi csapás miatt.

III. Tanítók:

Németh Sándor ó-apáti-i tanító elemi csapás és betegek gyógyíttatása;

Kormány Miklós gebei tanító elemi csapás;

Juhász Elek fábiánházi tanító sertésvész miatti károsodás;

Orosz Bálint nyirmegyesi tanító terménybeli elemi csapás;

Huszthy Mária nyirmegyesi tanítónő gyakori orvosi segélyre szorulása miatti sok költekezés;

Jánki Viktor királydaróczi tanító elemi csapás;

Szoboszlai Pál mátészalkai tanító hasonló ok alapján.

Az összes kérvények rendeltetési helyökre ajánlólag felterjesztetni határozattak.

20. sz. A szamoszegi egyház betérjeszti az Ecsedi-láp lecsapoló és Szamos-balparti ármentesítő és belvizszabályozó-társulattal 1900. évi szept. 15-én kötött három darab „kisajátítási egyezség“-et, kettőhöz mellékelt vázrajzzal, azon kéressel, hogy közgyűlésünk azokat megerősítse s a már felvett pénznek az egyház függő adósságai törlesztésére fordíthatását engedélyezze.

Közgyűlés, miután a kisajátításra vonatkozólag úgy az egyháztanácsi, mint egyházközségi beleegyező végzés csatolva van, a betérjesztett három darab kisajátítási egyezség-levelet, — mely szerint a védőtőlés czéljaira a szamoszegi ev. ref. egyház tulajdonát képező szamoszegi 66. sz. tjkvi 835. hrsz. ingatlanból 1 hold 514 □-öl, — továbbá a szamoszegi ev. ref. lelkészi hivatal tulajdonát képező szamoszegi 189. sz. tjkvi 832. hrsz. ingatlanból 365 □-öl, — végre a szamoszegi ev. ref. iskola tulajdonát képező szamoszegi 178. sz. tjkvi 831. hrsz. ingatlanból 194 □-öl terület nevezett társulat tulajdonába átadatott — megerősíti, s az egyházkerületi közgyűlés elé felterjeszti. Azon kérelmet azonban, hogy a kisajátított terület vételárát az egyház függő adósságai törlesztésére fordíthassa, azzal a feltétellel engedélyezi közgyűlés, hogy a szamoszegi egyházat illető 1526.62 K kisajátítási összeget nevezett egyház, mihelyt teheti, ingatlan vételre fordítsa, a lelkészt illető 267.29 K és a tanítót illető 141.90 K vételárt, — mivel csekélységek miatt földbirtok vételre bajosan fordíthatók, — az egyház függő adósságai törlesztésére fordíthatja, azon határozott kikötéssel, hogy

a tőke 8°/_o-os kamatait évenként a lelkésznek és arra jogosított tanítónak fizetni tartozik.

21. sz. Targyaltatott Csizmadia István és Ferencz mátészalkai lakosok felebbezése, a mátészalkai ev. ref. egyháztanácsnak 1903. évi június 14-iki gyűlésében 2. sz. a. megváltoztatott adókulcs és kivetési tervezet ellen.

Beterjesztett adatokból nyilván kitűnően az, hogy az eddigi adókulcs megváltoztatása azért volt szükséges, mert az eddigi kivetéssel az egyház felemelkedett terhei nem fedeztetek volna s miután az adókulcs megváltoztatása iránti presbyteri határozatot az egyházi közgyűlés egyhangulag elfogadta, a pusztán két egyháztag által aláírt és benyújtott felebbezés visszautasításával annyival inkább meg kellett erősíteni az új adókulcsot, mert erre az egyházi törvény 246. és 253. §-a alapján az egyháznak joga volt s mert ez által nem a belhivatalnokok jövedelme fog emelkedni, hanem tisztán az egyház emelkedő terhei nyerne fedezetet.

22. sz. Targyalás alá tüzetett a szamosszegi egyház tagjainak, nemkülönben belhivatalnokainak, a díjlevelekben meghatározott szénafizetés pénzértékben való megváltásának ügye.

Élénk vita fejlődött ki a felett, hogy hova tartozik ez ügy elbírálása; az egyházmegyei közgyűlés köteles-e tárgyal felvenni, vagy pedig a közigazgatási bíróság?

Végre szavazattöbbséggel eldöntetvén, hogy az ügy nem tekinthető az egyházi törvény 300. §. 5. pontjában jelzett *vitás ügynek*, amennyiben a széna természetben való fizetésére díjlevél szerint az egyháztagok vitán felül kötelezve vannak s itt nem is a 300. §. 6. pontjában felsorolt természetben szolgáltatandó tartozások *mértéke* és *minősége* felett van egyenetlenség, hanem tulajdonképen díjlevél változtatás tervezetik, a mely felett pedig az egyházi törvény 41. §. h) pontja szerint másodfokulag az egyházmegyei közgyűlés van hivatva dönteni, következő határozat mondatott ki:

A szamosszegi egyház belhivatalnokai részére díjlevél szerint megállapított és kötelezett négy soros szekér széna megváltási ára 20, azaz husz koronában állapittatik meg, mely megváltási ár két részletben január és szeptember hóban teljesítendő évenként. Ugyanis köztudomásu a gyűlés tagjai előtt, miszerint Szamosszegen ez idő szerint is terem széna, még pedig

jobb minőségű, mint régebben és így értékesebb is; bebizonyított az is, hogy a legutóbbi 10 évi átlag 20 koronánál magasabb s jelenleg sem áll alantabban a széna értéke, minélfogva, ha a megváltási ár csekélyebb összegben állapíttatnék meg, a díjlevél határozottan csokulna, a mi ellene volna az egyházi törvény 253. §-a azon intézkedésének, hogy „a díjleveleken rendszerint csak is oly változások tehetők, melyek az általok biztosított javadalmazásoknak csökkenését nem vonják maguk után.”

Amennyiben a termények pénzürtékben megváltása csak öt évre történhetik, jelen határozat is öt évre szól s felterjesztetik az egyházkerületi közgyűlés elé.

23. sz. Elnökség tárgysorozatba felveszi a géresi ev. ref. egyháztanács kérelmét, mely szerint gőzmalmi- és cséplőgépek átvételi ára, nem különben iskola építésből származott adósság törlesztésére 13,000 kor. kölcsönnek a presbyterium kezessége melletti felvehetését engedélyeztetni kéri.

Miután az egyházi törvény 18. §-a e) pontja értelmében a presbyterium által kölcsön felvétele iránt hozott határozat jóváhagyása az egyházközség hatáskörébe tartozik, ezt a jóváhagyást igazoló jegyzőkönyv pedig beterjesztve nincs: pótlás végett kérvény visszátétetik.

24. sz. Beterjesztetett a királydaróczi egyház felhalmozódott adósságai megvizsgálására kiküldött küldöttség jelentése, mely szerint az egyháznak eddig kideríthető adóssága 15,313 korona s vétkes anyaggal a kamatok s törlesztések nem fizettétvén pontosan, sokat kellett perköltségbe fizetni. Rendezhető volna az egyház jövedelmeiből az adósság, ha összes terheit hosszabb lejáratu kölcsönnel cserélné fel.

Közgyűlés a királydaróczi egyházat utasítja, hogy az egyház vagyonát veszélyeztető túlhalmozott adósságait valamely elsőrangú hazai pénzintézetnél hosszabb lejáratu kölcsönnel konvertálja, küldöttséget pedig felkeri, hogy nevezett egyházat ez ügyben továbbra is gyámolítsa s ellenőrizze, a szükséghez képest többször is megjelenvén mindaddig, míg teljesen rendezve nem lesz az ügy.

25. sz. Tárgyalás alá vétetett Fodor Árpád nyírmegyesi körjegyzőnek Szigethy Gyula gebei lelkész elleni panasza tárgyában az egyházmegyei ügyész következő vádindítványa:

„Szigethy Gyula gebei ev. ref. lelkész ellen az egyházi törvénykönyv 301. §-ának 7-ik, továbbá 3. és 10-ik alpontjaiba ütköző fegyelmi vétségek miatt az eljárás megindítását indítványozom. Indokok stb.“

A feljelentőnek és az általa bepanaszolt lelkésznek meghallgatása után Kincses István lelkész azt indítványozta, hogy miután Szigethy Gyula lelkész a Fodor Árpád ellen elkövetett becsületsértés vétsége miatt a mátészalkai kir. járásbiróság által jogerősen elítéltetett, ellene e cselekménye miatt az egyh. tkv. 301. §-ának 3. és 10-ik alpontjai alapján emelt vádindítvány mellőztessék.

Az egyházmegyei közgyűlés a fegyelmi bíróság hatásköréhez tartozónak nyilvánítván az ügy érdemi eldöntését, Szigethy Gyula lelkész ellen az ügyészi indítvány indokai értelmében a fegyelmi eljárást elrendelte, erről nevezettet jegyzőkönyvi kivonat kapesában a vádindítvány teljes másolatának kiadása mellett értesíteni elhatározta és a további intézkedések megtételével Segesváry József elnöklő esperest megbízta.

26. sz. A nagyecsed i egyház kérvénye, az eddigi két tanítói állás beszüntetése mellett, egy kántortanítói és egy vallástanítói állás rendszerezése iránt azon okból, mert a folyó évben megnyílt állami iskola létesítése, a felekezeti iskolák fentartását és ezen használhatlan állapotban levő iskolák kijavítását, illetve újból építését feleslegessé, — míg az állami és ismétlő iskolákba beiratkozott 500 ev. ref. vallásu tanköteles vallási oktatása, továbbá az egyházi szolgálatok ellátása, a kért állások betöltését nélkülözhetlenné teszik.

Az egyházmegyei közgyűlés belátván a nagyecsed i ev. ref. egyház kérelmének indokolt voltát, az eddigi két tanítói állás beszüntetéséhez, valamint egy kántortanítói és egy vallástanítói állás rendszerezéséhez hozzájárult, ahhoz beleegyezését adta és e határozatát jóváhagyás czéljából, a főtiszteletű egyházkerületi gyűlés elé felterjeszteni rendeli.

27. sz. Állandóan megválasztott okleveles tanítók közül egyedül Orosz István nagyecsed i rendes orgonista-kántortanító jelenvén meg s az esküt az egyházi törvény 427. §-a rendelkezése folytán letévén,

esperes buzditó s lelkesítő beszéddel bocsátja el hivatala s kötelességei hű teljesítésére.

28. sz. Tárgysorozat kimerítettén,
jegyzőkönyv hitelesítésével Kincses István, Király
István, Tukacs Lajos bizattak meg az elnökség és
jegyzőkön kívül.

Hitelesített Mátészalkán, 1903. október 20.

Segesváry József,

esperes.

Berey József,

jegyző.

Bányai Endre,

jegyző.

Tukacs Lajos, Kincses István, Király István.

1—24. és 27—28. számokat jegyzette Berey József, 25. és 26.
számokat felvette Bányai Endre.

Számadása

Vityi Bertalan egyházmegyei gyámintézeti pénztárnoknak

1902. szept. 1-től 1903. szept. 1-ig.

Bevétel.

Folyó- szám	l d ő	Bevétel megnevezése	Összeg	
			K	f
	1902.			
1	Szept. 1.	Pénztári maradvány	14	17
2	" 12.	Havas Gyula 1902. évi gyámintézeti járulé- kát kifizette	57	30
3	" 12.	Havas Gyula 200 korona tartozása kamat- jába fizetett	32	—
4	" 18.	Györfi Albert jármi-i lakos 1000 kor. után 1902. szept. 11-től 1903. márczius 11-ig kamatba fizetett	40	—
5	" 22.	Az érendrédi egyház lélekszám után fizetett	27	03
6	" 22.	Csutoros Albert érendrédi lelkész 200 kor. tartozása után egy évi kamatba fizetett	16	—
7	Okt. 4.	Lövey Pál gyámintézeti járulékba 1902. évre fizetett	54	60
8	" 4.	Szobonya József 1901. és 1902. évi gyám- intézeti járulékba fizetett	82	62
9	" 15.	Özv. Szenczi Ferenczné néhai férje gyám- intézeti járulékába régebbi évekről és egy évi 465.32 K kongrua után $2\frac{1}{2}\%$, 844.56 K törzsfizetés után félévi járulékba fizetett	231	09
10	" 16.	Kiss Mihály jármi-i lakos 1600 K tartozása kamatjába fizetett	60	—
11	" 16.	Kiss Mihály késedelmi kamatba fizetett . .	4	—
12	" 28.	Farkas Mihály irinyi lakos 500 korona után kamatba fizetett	40	—
13	Nov. 3.	Az 1104. számú népbanki könyvből kivettem	1700	—
14	" 6.	A géresi egyház 2000 kor. tartozása félévi kamatjába fizetett	80	—
15	" 6.	Asztalos Kálmán kamatba fizetett	36	—
16	" 6.	Asztalos Kálmán késedelmi kamatba fizetett	4	—
17	" 16.	Takács Ferencz berei lakos 700 K tartozás kamatjába fizetett	28	—
18	" 21.	Hagymási Sándor gyulai lakos kamatba fiz.	16	—
19	" 21.	Az irinyi egyház lélekszám után fizetett . .	14	76
20	" 21.	Farkas András irinyi lakos 500 korona után kamatba fizetett	40	—
Átvitel:			2577	57

Folyó- szám	I d ő		Bevétel megnevezése	Összeg	
				K	f
			Áthozat :	2577	57
21	Nov.	21.	Farkas András irinyi lakos késedelmi kamatba fizetett	—	80
22	Decz.	15.	Az ó-pályi-i egyház 1902. évre lélekszám után	9	24
23	"	15.	Nt. esperes ur a Baldácsi-alap osztalékából küldött	81	—
24	"	15.	Az 1104. sz. népbanki könyvből kivettem	260	—
25	"	30.	Az 1104. sz. népbanki könyvből kivettem	2100	—
			1903.		
26	Jan.	12.	Uray József 1902. gyámintézeti járulékába fizetett	53	20
27	"	12.	Thuróczi Gyula 200 K tartozását kifizette .	200	—
28	"	12.	Thuróczi Gyula 200 K tartozása kamatjába fizetett	12	—
29	"	28.	Ladányi Endre 1903. jan. 1-től 1903. jul. 1-ig eső kongruáját 171 K 50 f tartozása törlesztésére utalt, ebből elszámoltatott gyámintézeti évi járulékba	109	50
30	"	28.	Tartozásai kamatjába	62	—
31	Febr.	4.	Vityi Bertalan az 1901. évi gyámintézeti járulékába fizetett	98	77
32	"	5.	Kovács János nagydobosi lakos 100 korona tartozása kamatjába fizetett	24	—
33	"	5.	Kovács János n.-dobosi lakos késedelmi kamatba fizetett	2	—
34	"	13.	Kovács János nagydobosi lakos 100 kor. tartozása kamatjába fizetett	2	—
35	"	13.	Asztalos György gyámintézeti tartozásai kamatjába fizetett	108	13
36	"	13.	Asztalos György késedelmi kamatba fizetett	7	—
37	"	16.	Krancz Sámuel Kalmár Ferencz helyett kamatba fizetett	60	—
38	"	20.	Pótor Elemér az 1902. évre gyámintézeti járulékba fizetett	117	72
39	"	23.	Veres Imre az 1902. évre gyámintézeti járulékba fizetett	57	99
40	"	23.	Szobonya József 112 K tartozása kamatjába fizetett	8	96
41	"	23.	Thuróczi Gyula 200 K tartozása kamatjába fizetett	12	—
42	"	23.	Thuróczi Gyula késedelmi kamatba fizetett	2	—
43	"	23.	Rác Elek kismajtényi lelkész 1902. évi gyámintézeti járulékba fizetett	51	60
			Átvitel :	6017	48

Folyó- szám	I d ő	Bevétel megnevezése	Összeg	
			K	f
		Áthozat:	6017	48
44	Márcz.	3. Mauritz Árpád 1902. évi gyámintézeti járuléka fizetett	87	86
45	"	3. Szücs Antalné gebei lakos Lengyel Lászlóné 600 K tartozása után kamatba fizetett .	44	—
46	"	3. Szücs Antalné késedelmi kamatba fizetett .	4	—
47	"	9. A géresi egyház az 1902. évre lélekszám után fizetett	30	09
48	"	14. Nagy Károly dengelegi lelkész az 1902. évre gyámintézeti járuléka	53	07
49	"	23. Kovács Jánosné Pankotai Terézia 400 K után kamatba fizetett	44	—
50	"	23. Kovács Jánosné Pankotai Terézia késedelmi kamatba fizetett	2	13
51	Ápril	1. A mátészalkai egyház az 1902. évre lélekszám után fizetett	91	05
52	"	2. Takács Ferencz berei lakos 700 K tartozása kamatjába fizetett	28	—
53	"	2. Takács Ferencz szaniszlói lelkész 200 kor. tartozása kamatjába fizetett	16	—
54	"	17. Kisbirtokosok országos földhitelintézete Kiss Mihály jármi-i lakosért fizetett tőkében .	1600	—
55	"	17. kamatban	257	—
56	"	17. késedelmi kamatban	26	34
57	"	22. Az ó-apáti-i egyház 1903. évi lélekszám utáni járuléka	12	62
58	"	22. A dobrai egyház 1902. évi lélekszám utáni járuléka	36	—
59	"	22. A dobrai egyház 1200 K tartozása kamatjába fizetett	145	—
60	"	22. A dobrai egyház késedelmi kamatba . . .	7	—
61	"	24. Az olcsvai egyház 1903. évre lélekszám után	22	80
62	"	24. Az olcsvai egyház 400 kor. tartozása kamatjába fizetett	32	—
63	"	24. A kaplonyi egyház lélekszám után per 2 f.	5	—
64	"	24. A mérki egyház lélekszám után per 2 f. .	14	72
65	"	24. Tukacs Albert 1902. évi gyámintézeti járuléka fizetett	48	51
66	Máj.	1. Az ilki egyház lélekszám után per 2 fillért fizetett	14	34
67	Ápril	24. Özv. Buzás Lajosné férje gyámintézeti tartozásába fizetett	340	12
68	"	27. A hodászi egyház lélekszám után per 2 f.	13	90
		Átvitel:	8973	03

Folyó- szám	I d ő	Bevétel megnevezése	Összeg	
			K	f
		Áthozat:	8973	03
69	Máj.	1. Győrfi Albert jármi-i lakos 1000 K tartozása után 1903. márcz. 11-től 1903. szept. 11-ig kamatba fizetett	40	—
70	"	1. A kraszna-szentmiklósi egyház lélekszám után per 2 f.	2	20
71	"	1. Takács Ferencz szaniszlói lelkész az 1901. gyámintézeti járulékát kifizette	89	92
		Takács Ferencz 1902. évi gyámintézeti járulékát kifizette	59	81
72	"	4. A 2242. számú népbanki könyvből kivettem	500	—
73	"	4. 10 drb népbanki részvény osztalékába . .	400	—
74	"	6. Lövey Pál 400 K tartozása kamatjába fiz.	120	—
75	"	6. Lövey Pálné 500 K tartozása egy évi kamatjába fizetett	40	—
76	"	6. Lövey Pálné késedelmi kamatba	2	40
77	"	6. Lövey Pál e. m. gyámintézeti $1\frac{1}{2}\%$ járulékot az 1903. évre lefizette	29	19
78	"	6. A paraszniai egyház lélekszám után per 2 f.	3	18
79	"	6. A vitkai egyház lélekszám után per 3 fill.	30	16
80	"	6. A vitkai egyház 1902. évre lélekszám után fizetett	20	03
81	"	6. Az apáti-i egyház 1903. évre lélekszám után per 1 fill.	7	75
82	"	14. Kéri Pál paposi lelkész az 1903. évre e. m. $1\frac{1}{2}\%$ gyámintézeti járulékba fizetett . .	20	33
83	"	14. A nagydobosi egyház lélekszám után per 3 f.	33	57
84	"	14. A paposi egyház lélekszám után per 3 fill.	5	79
85	"	19. A hodászi egyház lélekszám után pótlólag 1 f.	7	37
86	"	19. Hagymási Sándor 400 K tartozása kamatjába fizetett	16	—
87	"	19. Az ópályi-i egyház lélekszám után fizetett	14	49
88	"	19. A nagyecsed-i egyház lélekszám után fizetett	100	95
89	"	19. A nagyecsed-i egyház lelkészi állomás után 1903. évre $1\frac{1}{2}\%$ -ot fizetett	37	83
90	"	19. A szamoszegi egyház 1000 kor. tartozása kamatjába fizetett	264	—
91	"	19. A szamoszegi egyház késedelmi kamatba .	36	—
92	"	23. Papp Miklósné 700 kor. tartozása után egy és fél évi kamatba	84	—
93	"	23. Papp Miklósné késedelmi kamatba fizetett	5	60
94	"	23. Papp Miklós gebei lakos a Szilágyi Lajos-féle tartozás tőkéjébe fizetett	200	—
		Átvitel:	11143	60

Folyó- szám	I d ő	Bevétel megnevezése	Összeg	
			K	f
		Áthozat:	11143	60
95	Máj. 23.	Papp Miklós 200 K tartozása egy és félévi kamatjába fizetett	24	—
96	" 23.	Papp Miklós késedelmi kamatba fizetett . .	1	28
97	" 26.	A mérki egyház lélekszám után pótlólag .	8	95
98	" 30.	Az irinyi egyház lélekszám után per 2 f. .	9	—
99	Jun. 3.	Bere lélekszám után per 3 f.	12	78
100	" 3.	A csomaközi egyház per 3 f.	3	84
101	" 3.	A krasznaszentmiklósi egyház lélekszám után pótlólag	1	97
102	" 3.	A paraszniai egyház lélekszám után pótlólag	1	68
103	" 3.	Az érkörtvélyesi egyház lélekszám után . .	38	37
104	" 3.	A szaniszlói egyház lélekszám után per 3 f.	11	40
105	" 16.	A domahidai egyház lélekszám után . . .	5	96
106	" 16.	A börvelyi " " " "	45	63
107	" 16.	A kaplonyi " " " " pótlólag	4	06
108	" 21.	A nagykárolyi " " " " per 3 f.	102	15
109	" 21.	A nagykárolyi egyház lelkeszi állomás után $1\frac{1}{2}\%$ 1903. évre	35	19
110	Jul. 1.	Segesváry József 1903-ra $1\frac{1}{2}\%$ járulékba fiz.	21	53
111	" 8.	Berey József 200 K után kamatba fizetett	66	—
112	" 8.	Berey József késedelmi kamatba fizetett . .	4	—
113	" 8.	Pataki Sándor 1903. évre $1\frac{1}{2}\%$ járulékot fiz.	25	66
114	" 15.	Az irinyi egyház lélekszám után pótlólag .	4	50
115	" 15.	Az érendrédi egyház lélekszám után per 3 f.	27	09
116	" 15.	Veres Imre 1903. évre $1\frac{1}{2}\%$ járulékot (e. m. gyámintézeti)	20	87
117	" 15.	Nagy Károly dengelegi lelkész 1903. évi e. m. $1\frac{1}{2}\%$ járulékot fizetett	19	39
118	Aug. 17.	A 2242. sz. népbanki könyvből kivettem . .	300	—
119	1903. Jan. 8.	Krancz Sámuel Kalmár Ferencz helyett kamatba fizetett	60	—
120	Ápril 24.	A dengelegi egyház lélekszám után per 2 f.	4	18
121	Aug. 21.	A jármii egyház lélekszám után fizetett . .	13	71
122	" 21.	Szobonya József az 1902. évre orsz. gyámintézeti járulékba fizetett	10	95
123	" 27.	Nt. esperes ur az 1903. évi rendes államségélyt elküldte	961	—
124	" 27.	Ladányi Endre 1903. évi jul.—decz. congruájából az egyházmegyei 1903. évi $1\frac{1}{2}\%$ járulékába fizetett	23	83
125	" 27.	Ladányi Endre 1903. évi jul.—decz. congruájából kamatba fizetett	97	93
		Összes bevétel:	13130	50

K i a d á s.

Folyó- szám	I d ő	Kiadás megnevezése	Összeg	
			K	f
1902.				
1	Okt. 15.	Özv. Szenczi Ferencznének 1902. jul. 1-től 1903. évi ápril 24-ig eső időre kegydíjba kiadtam	510	52
2	Nov. 6.	A géresi egyháznak kölesön adtam	2000	—
3	" 12.	Özv. Buzás Lajosnénak 1903. ápril 24-től 1904. ápril 24-ig eső időre esedékes nyugdíjából előlegül adtam	60	—
4	Decz. 15.	Kósa Ede nyugdíjából özv. Kósa Dánielnének kiadtam	300	—
5	" 15.	Lengyel Pálnének 1903. ápr. 24-én esedékessé váló kegydíjából előlegül kiadtam	60	—
6	" 31.	Az orsz. gyámintézet pénztárába a földhitelintézetnek az egyházmegyei lelkészekért belépési és évi járulékba az 1902. évre befizetett	2166	95
7	" 31.	Postadíjban és két magán levélért	2	60
1903.				
8	Jan. 28.	Özv. Buzás Lajosnénak 1903. ápril 24-én esedékessé váló kegydíjából előlegül kiadtam	70	—
9	Febr. 4.	Kósa Ede nyugdíjából Özv. Kósa Dánielnének kiadtam	50	—
10	" 23.	Özv. Lengyel Pálnének 1903. ápril 24-én esedékessé levő kegydíjából előlegül kiadtam	140	—
11	" 23.	Pénztárnok tiszteletdíja 1902. ápril 24-től 1903. ápril 24-ig	200	—
12	Ápr. 24.	Özv. Pócsik Andrásnénak 1903—1904. évi kegydíját fizettem	125	—
13	" 24.	Özv. Szabó Károlyné és négy segélyjogosult gyermekének 1903—1904. évre kifizettem	750	—
14	" 24.	Özv. Nagy Gáspárnénak 1903—1904. évre kegydíjba	250	—
15	" 24.	Özv. Lengyel Pálnének és két segélyjogosult gyermekének 1903—1904. évi kegydíjban kiadtam	300	—
16	" 24.	Özv. Buzás Lajosnénak és négy segélyjogosult gyermekének 1903—1904. évi kegydíjba kiadtam	620	—
Átvitel:			7605	07

Folyó- szám	I d ő	Kiadás megnevezése	Összeg	
			K	f
		Áthozat:	7605	07
17	Ápr. 27.	Dienes Emmának 1903—1904. évi kegydíjba kiadtam	250	—
18	" 27.	Özv. Szikszai Józsefnének 1903—1904. évi kegydíjba	250	—
19	" 27.	Özv. Szenczi Ferencznének és három segélyt igénylő gyermekének 1903—1904. évi kegydíjba kiadtam	625	—
20	Máj. 2.	Özv. Csighy Ferencznének kegydíjba . . .	250	—
21	" 6.	Kósa Ede nyugdíjából özv. Kósa Dánielnének kiadtam	300	—
22	" 6.	Özv. Kósa Dánielnének kegydíjba kiadtam	250	—
23	" 6.	Özv. Kiss Lajosnának 1903—1904. évi kegydíjba	250	—
24	" 8.	Özv. Biró Károlynének 1903—1904. évi kegydíjba	250	—
25	Jun. 2.	A 2242. sz. népbanki könyvre betettem . .	1200	—
26	" 16.	Özv. Kubinyi Károlynének 1903—1904. évi kegydíjba	250	—
27	Aug. 3.	A 2242. sz. népbanki könyvre betettem . .	243	—
28	" 17.	Kósa Ede nyugdíjából Kincses István mátészalkai lelkésznek elküldtem	300	—
29	" 27.	Az államsegély nyugtájára bélyegért kiadtam	5	—
30	" 31.	2242. sz. népbanki könyvre betettem . . .	1102	—
Összes kiadás:			13130	07

Összes bevétel 13130 K 50 f.

Összes kiadás 13130 „ 07 „

Maradvány . . — K 43 f.

azaz negyvenhárom fillér.

Összeállította s az 1903. okt. 6-án tartandó egyházmegyei gyűléshez megvizsgálás végett beterjeszti

Bere, 1903. aug. 31.

Uray József,
gyámintézeti ellenőr.

Vityi Bertalan,
gyámintézeti pénztárnok.

TARTALOM.

1. sz. Ima és megnyitás.
 2. „ Egyházak képviselői igazolása.
 3. „ Távollévők bejelentése.
 4. „ Bányay Endre világi jegyzőnek helyettesítettik.
 5. „ Esperesi jelentés.
 6. „ Egyházmegyében történt adományozások.
 7. „ Kósa Ede nyugdíja beszüntetése.
 8. „ Ujonnan választott tanítók bekebeleztetnek.
 9. „ Segédlelkészek felhatalmazása.
 10. „ Templom-avatások.
 11. „ Bányay E. és Gönyei István világi tanácsbírák eskütétele.
 12. „ Tanügyi bizottsági elnök jelentése.
 13. „ Kovács K. és Jánki V. iskolalátogatókká választása.
 14. „ Számvevőszék jelentése gondnoki számadásokról.
 15. „ Számadást be nem küldött egyházak ellen intézkedés.
 16. „ Számvevőszék jelent. özvegy-árva gyámintézet számadásáról.
 17. „ Gyámintézeti hátralékokra határozat.
 18. „ Kéry Pál indítványa.
 19. „ Segély-kérvények.
 20. „ Szamosszegi kisajátítás.
 21. „ Csizmadia István és Ferencz felebbezése adókulcs ellen.
 22. „ Szamosszegi szénaváltság.
 23. „ Géresi kölcsönügy.
 24. „ Királydarócz adósságaira intézkedés.
 25. „ Szigethy Gyula fegyelmi ügye.
 26. „ Nagyecsed-i iskolafeladás.
 27. „ Orosz István tanító eskütétele.
 28. „ Jegyzőkönyvhitelesítők.
- Melléklet: gyámintézeti számadás.
-

16.